

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (correlational descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลเอื้ออาทรของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก และหาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ เพศ ระดับการศึกษา และรายได้ ต่อ พฤติกรรมการดูแลเอื้ออาทรของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก โดยใช้แนวคิดตามกิจกรรมการดูแลเอื้ออาทรทั้งห้าด้านของสเวนสันเป็นกรอบในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ป่วยผู้ใหญ่ ทั้งเพศหญิงและชายที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในหอผู้ป่วยหนัก คัลยกรรม โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2544 จำนวน 60 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติ ดังนี้ ผู้ป่วยทั้งเพศหญิงและชายที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ระดับความรู้สึกตัวดี เข้าใจและฟังภาษาไทยได้ มีการรับรู้ วัน เวลา สถานที่ และบุคคล ตามปกติ โดยหลังการประเมินการรับรู้ วัน เวลา สถานที่ และบุคคล ด้วยแบบประเมินสมรรถภาพสมองไทย แล้วได้คะแนน อย่างต่ำ 5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน อย่างน้อย 24 ชั่วโมง จึงให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถาม มีแผนการรักษาให้จำหน่ายออกจากหอผู้ป่วยหนัก และยินดีให้ความร่วมมือในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลเอื้ออาทรของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก เป็นแบบวัดการดูแลเอื้ออาทรเชิงวิชาชีพ ของสเวนสัน (Swanson, 1990) ซึ่งผู้วิจัยนำมาแปลเป็นภาษาไทย และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงทางด้านภาษา จากนั้น นำแบบวัดการดูแลเอื้ออาทรเชิงวิชาชีพที่ได้แปลเป็นภาษาไทยและผ่านการตรวจสอบความตรงทางด้านภาษาเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอีก 1 ท่าน แปลกลับเป็นภาษาอังกฤษอีกครั้ง หลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงนำแบบวัดการดูแลเอื้ออาทรเชิงวิชาชีพไปหาความเชื่อมั่นกับผู้ป่วยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ที่โรงพยาบาลมหาราช นครเชียงใหม่ จำนวน 10 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .89 จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / FW

ผลการวิจัย

การศึกษานี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนักมีการรับรู้พฤติกรรมการดูแลอาหารจากพยาบาลอยู่ในระดับสูง
2. ปัจจัยทางด้าน อายุ ของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำ กับพฤติกรรมการดูแลอาหารของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก ($r = -0.274$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
3. ปัจจัยทางด้าน เพศ ระดับการศึกษา และรายได้ ของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก ไม่มีความสัมพันธ์ กับ พฤติกรรมการดูแลอาหารของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

1. ผู้วิจัยไม่สามารถรวบรวมข้อมูลของผู้ป่วยก่อนย้ายออกจากหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม ได้ทุกคน เนื่องจาก สถานการณ์ในหอผู้ป่วยหนักมีการย้ายผู้ป่วยออกแบบฉุกเฉินได้ตลอดเวลา ดังนั้น จึงมีผู้ป่วย จำนวน 35 คน ที่ผู้วิจัยจำเป็นต้องให้ตอบแบบสอบถามภายหลังย้ายออกจากหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมแล้วภายใน 24 ชั่วโมง จึงทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ที่อาจมีผลต่อการตอบแบบสอบถามถึงการรับรู้การดูแลอาหารจากพยาบาลในหอผู้ป่วยหนักของผู้ป่วย ได้อย่างเต็มที่ ภายหลังย้ายผู้ป่วยออกจากหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม
2. การให้ผู้ป่วยตอบแบบสอบถามก่อนย้ายผู้ป่วยออกจากหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม อาจทำให้ข้อมูลที่รวบรวมได้เป็นไปในทางบวกมากกว่าความเป็นจริง สืบเนื่องมาจากผู้ป่วยอาจมีภาวะอารมณ์ และความรู้สึกที่ดีต่อการรอดชีวิต และ มีอาการดีขึ้นจนสามารถย้ายออกจากหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลในหอผู้ป่วยหนักควรนำกรอบแนวคิดการดูแลอาหารทั้งห้าด้านของสเวนสัน ไปเป็นแนวทางในการให้การดูแลอาหาร เพื่อคงไว้ และ /หรือ พัฒนาคุณภาพการพยาบาลให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ทั้งนี้พยาบาลต้องเพิ่มความสามารถในการสื่อสารให้ผู้ป่วยในวัยสูงอายุ ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ รับรู้ได้ถึงการดูแลอาหารที่พยาบาลได้จัดกระทำให้ ซึ่งการสื่อสารให้ผู้สูงอายุที่รับรู้การดูแลอาหารอาจทำได้โดย พยาบาลควรเพิ่ม

ความสังเกตความต้องการในปัญหาต่าง ๆ ของผู้ป่วยและในการสนองตอบอย่างถูกต้องและเหมาะสม ระวังไม่แสดงท่าทีว่ามีความลับ เวลาพูดกับผู้ป่วยควรพูดให้ชัดเจน ใช้คำพูดสั้น ๆ เข้าใจง่าย โดยใช้น้ำเสียงที่มีระดับความถี่ต่ำ นอกจากนี้ขณะพูดควรประเมินด้วยว่าผู้สูงอายุเข้าใจถูกต้องหรือไม่ ถ้ายังไม่เข้าใจให้พูดซ้ำใหม่ ถ้าเป็นการให้คำแนะนำควรมีสื่อต่าง ๆ ช่วย ในผู้ป่วยสูงอายุที่การมองเห็นไม่ชัดเจน ควรแนะนำให้ใส่แว่นตา เพื่อผู้ป่วยสูงอายุจะได้มองเห็นสิ่งต่าง ๆ และ ปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น

2. ด้านการบริหารการพยาบาล ผู้บริหารควรพิจารณาให้มีการจัดทำมาตรฐานการดูแล餵อาหารในผู้ป่วยวัยสูงอายุตามกรอบแนวคิดการดูแล餵อาหารของสแกนสัน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลในการสื่อให้ผู้ป่วยวัยสูงอายุรับรู้ถึงการดูแล餵อาหารได้อย่างครบถ้วน เนื่องจากการรับรู้การดูแล餵อาหารที่ผู้ป่วยเป็นผู้ตัดสินใจจะเป็นส่วนหนึ่งของตัวชีวิตที่จะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการพยาบาล นำไปสู่การประกันคุณภาพของ โรงพยาบาล ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยถึงทดลองเกี่ยวกับรูปแบบการให้การดูแล餵อาหารแก่ผู้ป่วยวัยสูงอายุตามแนวคิดของสแกนสัน เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ป่วยวัยสูงอายุสามารถรับรู้ถึงการดูแล餵อาหารได้อย่างครบถ้วน ตามที่พยาบาลได้จัดกระทำให้

2. ควรทำการประเมินการรับรู้การดูแล餵อาหารจากพยาบาลของผู้ป่วยขณะรักษาตัวอยู่ในหอผู้ป่วยหนัก เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับผลการศึกษารั้งนี้ เพื่อหาแนวทางในการประเมินการรับรู้การดูแล餵อาหารจากพยาบาลของผู้ป่วยได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยควรทำการประเมินการรับรู้การดูแล餵อาหารดังกล่าวจากบุคลากรในหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่พยาบาล เพื่อควบคุมปัจจัยที่อาจมีผลต่อการตอบแบบสอบถามของผู้ป่วย

3. ควรนำกรอบแนวคิดการดูแล餵อาหารของสแกนสัน ไปทำการศึกษาพฤติกรรม การดูแล餵อาหารของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ป่วยในหอผู้ป่วย และ /หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริการในโรงพยาบาล เพื่อเป็นการขยายองค์ความรู้ของทฤษฎีการดูแล餵อาหาร ที่เป็นวิธีทางหนึ่ง ในการพัฒนาคุณภาพของการบริการ ประโยชน์ที่ได้จะนำไปสู่การรับรองคุณภาพ ของโรงพยาบาล ต่อไป